

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീതാസൂപനിഷത്തു ബ്രഹ്മവിദ്യായാം യോഗശാസ്ത്രേ
ശ്രീകൃഷ്ണാർജുനസംവാദേ

॥ കർമയോഗോ നാമ തൃതീയോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| കർമയോഗോ നാമ തൃതിയോദ്യായഃ ||

അർജുന ഉവാച

ജ്ഞാതവ്യം ചേതകർമണസ്തേ മതാ ബുദ്ധിർജനാർദന |
തത്കിം കർമണി ഘോരേ മാം നിയോജയസി കേശവ ||3.1 ||

വ്യാമിശ്രേണേവ വാക്യേന ബുദ്ധിം മോഹയസിവ മേ |
തദേകം വദ നിശ്ചിത്യ യേന ശ്രേയോഹമാപ്സുയാം ||3.2 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച

ലോക്യേന്ദ്രിൻ ദ്വിവിധാ നിഷ്ഠാ പുരാ പ്രോക്താ മയാനഘ |
ഇത്താനയോഗേന സാംഖ്യാനാം കർമയോഗേന യോഗിനാം ||3.3 ||

ന കർമണാമനാരംഭാന്നൈഷ്ഠർദ്യം പുരുഷോദ്യുതേ |
ന ച സന്യസനാദേവ സിദ്ധിം സമധിഗച്ഛതി ||3.4 ||

ന ഹി കശ്ചിത്ക്ഷണമപി ജാതു തിഷ്ഠത്യകർമകൃത് |
കാർയതേ ഹ്യവശഃ കർമ സർവഃ പ്രകൃതിജൈർഗുണൈഃ ||3.5 ||

കർമേന്ദ്രിയാണി സംയദ്യ യ ആസ്തേ മനസാ സ്മരൻ |
ഇന്ദ്രിയാർമാൻവിമുഢാത്മാ മിഥ്യാചാരഃ സ ഉച്യതേ ||3.6 ||

യസ്തിന്ദ്രിയാണി മനസാ നിയമ്യാരഭത്യേർജുന |
കർമേന്ദ്രിയൈഃ കർമയോഗമസക്തഃ സ വിശിഷ്യതേ ||3.7 ||

നിയതം കുരു കർമ ത്വം കർമ ജ്ഞായോ ഹ്യകർമണഃ |
ശരീരയാത്രാപി ച തേ ന പ്രസിദ്ധ്യദകർമണഃ ||3.8 ||

യജ്ഞാർമാത്കർമണോന്യത്ര ലോകോഽയം കർമബന്ധനഃ |
തദർഥം കർമ കൗന്തേയ മുക്തസംഗഃ സമാചര ||3.9 ||

സഹയജ്ഞാഃ പ്രജാഃ സൃഷ്ട്വാ പുരോവാച പ്രജാപതിഃ |
അനേന പ്രസവിഷ്യധമേഷ വോസ്ത്വിഷ്ടുകാമധുക് ||3.10 ||

ദേവാൻഭാവയതാനേന തേ ദേവാ ഭാവയന്തു വഃ |
പരസ്വരം ഭാവയന്തഃ ശ്രേയഃ പരമവാക്സ്യഥ ||3.11 ||

ഇഷ്ടാൻഭോഗാൻഹി വോ ദേവാ ദാസ്യന്തേ യജ്ഞഭാവിതാഃ |
തൈർദത്താനപ്രദായൈദ്യോ യോ ഭുങ്ക്തേ സ്തേന ഏവ സഃ ||3.12 ||

യജ്ഞശിഷ്ടാശിനഃ സന്തോ മുച്യന്തേ സർവകിൽബിഷൈഃ |
ഭുജ്ജതേ തേ ത്വഘം പാപാ യേ പചന്ത്യാത്മകാരണാത് ||3.13 ||

അന്നാദ്ഭവന്തി ഭൂതാനി പർജ്ജൻയാദന്നസംഭവഃ |
യജ്ഞാദ്ഭവതി പർജ്ജൻയോ യജ്ഞഃ കർമസമുദ്ഭവഃ ||3.14 ||

കർമ ബ്രഹ്മോദ്ഭവം വിദ്ധി ബ്രഹ്മാക്ഷരസമുദ്ഭവം |
തസ്മാത്സർവഗതം ബ്രഹ്മ നിത്യം യജ്ഞേണ പ്രതിഷ്ഠിതം ||3.15 ||

ഏവം പ്രവർതിതം ചക്രം നാനുവർതയതീഹ യഃ |
അഘായുരിന്ദ്രിയാരാമോ മോഘം പാർഥ സ ജീവതി ||3.16 ||

യസ്ത്യാത്മരതിരേവ സ്യാദാത്മതൃപ്തശ്ച മാനവഃ |
ആത്മൻയേവ ച സന്തുഷ്ടസ്സ്യ കാർയം ന വിദ്യതേ ||3.17 ||

നൈവ തസ്യ കൃതേനാർഥോ നാകൃതേനേഹ കശ്ചന |
ന ചാസ്യ സർവഭൂതേഷു കശ്ചിദർഥവ്യപാശ്രയഃ ||3.18 ||

തസ്മാദസക്തഃ സതതം കാർയം കർമ സമാചര |
അസക്തോ ഹ്യാചരൻകർമ പരമാപ്നോതി പുരുഷഃ ||3.19 ||

കർമണൈവ ഹി സംസിദ്ധിമാസ്ഥിതാ ജനകാദയഃ |
ലോകസംഗ്രഹമേവാപി സമ്പശ്യൻകർതുമർഹസി ||3.20 ||

യദ്യദാചരതി ശ്രേഷ്ഠസ്തുത്തദേവേതരോ ജനഃ |
സ യത്പ്രമാണം കുരുതേ ലോകസ്തദനുവർത്തതേ ||3.21 ||

ന മേ പാർമാസ്തി കർത്തവ്യം ത്രിഷു ലോകേഷു കിഞ്ചന |
നാനവാപ്ലമവാപ്ലവ്യം വർത്ത ഏവ ച കർമണി ||3.22 ||

യദി ഹൃഹം ന വർതേയം ജാതു കർമൺയതന്ദ്രിതഃ |
മമ വർത്താനുവർത്തന്തേ മനുഷ്യാഃ പാർഥ സർവശഃ ||3.23 ||

ഉത്സീദേയുരിമേ ലോകാ ന കുർയാം കർമ ചേദഹം |
സങ്കരസ്യ ച കർതാ സ്യാമുപഹൻയാമിമാഃ പ്രജാഃ ||3.24 ||

സക്താഃ കർമൺയവിദ്യാംസോ യഥാ കുർവന്തി ഭാരത |
കുർയാദ്വിദ്യാംസ്തഥ്വസക്തശ്ചികീർഷുർലോകസംഗ്രഹം ||3.25 ||

ന ബുദ്ധിദേദം ജനയേദജ്ഞാനാം കർമസംഗിനാം |
ജോഷയേത്സർവകർമാണി വിദ്യാൻയുക്തഃ സമാചരൻ ||3.26 ||

പ്രകൃതേഃ ക്രിയമാണാനി ഗുണൈഃ കർമാണി സർവശഃ |
അഹങ്കാരവിമുഢാത്മാ കർത്വ്യാഹമിതി മന്യതേ ||3.27 ||

തത്ത്വവിത്തു മഹാബാഹോ ഗുണകർമവിഭാഗയോഃ |
ഗുണാ ഗുണേഷു വർത്തന്ത ഇതി മത്യാ ന സജ്ജതേ ||3.28 ||

പ്രകൃതേർഗുണസംമുഢാഃ സജ്ജന്തേ ഗുണകർമസു |
താനകൃത്സ്നവിദോ മന്ദാൻകൃത്സ്നവിന വിചാലയേത് ||3.29 ||

മയി സർവാണി കർമാണി സന്യസ്യാദ്യാത്മചേതസാ |
നിരാശീർനിർമമോ ഭൂത്യാ യുദ്യന്ത്യ വിഗതജ്വരഃ ||3.30 ||

യേ മേ മതമിദം നിത്യമനുതിഷ്ഠന്തി മാനവാഃ |
ശ്രദ്ധാവന്തോനസൂയന്തോ മുച്യന്തേ ത്വേപി കർമഭിഃ ||3.31 ||

യേ ത്വേതദഭ്യസൂയന്തോ നാനുതിഷ്ഠന്തി മേ മതം |
സർവജ്ഞാനവിമുഢാഃസ്താൻവിദ്ധി നഷ്ടാനചേതസഃ ||3.32 ||

സദ്യശം ചേഷുതേ സ്വസ്യാഃ പ്രകൃതേർജ്ഞാനവാനപി |
പ്രകൃതിം യാന്തി ഭൂതാനി നിഗ്രഹഃ കിം കരിഷ്യതി ||3.33 ||

ഇന്ദ്രിയസ്യേന്ദ്രിയസ്യാർഥേ രാഗദ്വേഷൗ വ്യവസ്ഥിതൗ |
തയോർന വശമാഗച്ഛേത്തൗ ഹ്യസ്യ പരിപന്മിനൗ ||3.34 ||

ശ്രേയാൻസ്വധർമോ വിഗുണഃ പരധർമാത്സ്വനുഷ്ഠിതാത് |
സ്വധർമേ നിധനം ശ്രേയഃ പരധർമോ ഭയാവഹഃ ||3.35 ||

അർജുന ഉവാച
അഥ കേന പ്രയുക്തോഽയം പാപം ചരതി പുരുഷഃ |
അനിച്ഛന്നപി വാർഷ്ണേയ ബലാദിവ നിയോജിതഃ ||3.36 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
കാമ ഏഷ ക്രോധ ഏഷ രജോഗുണസമുദ്ഭവഃ |
മഹാശനോ മഹാപാപ്മാ വിദ്വേദനമിഹ വൈരിണം ||3.37 ||

ധൂമേനാവിര്യതേ വഹ്നിർയഥാദർശോ മലേന ച |
യഥോൽബേനാവൃതോ ഗർഭസ്തഥാ തേനേദമാവൃതം ||3.38 ||

ആവൃതം ജ്ഞാനമേതേന ജ്ഞാനിനോ നിത്യവൈരിണാ |
കാമരൂപേണ കൗന്തേയ ദുഷ്ടൂരേണാനലേന ച ||3.39 ||

ഇന്ദ്രിയാണി മനോ ബുദ്ധിരസ്യാധിഷ്ഠാനമുച്യതേ |
ഏതൈർവിമോഹയത്യേഷ ജ്ഞാനമാവൃത്യ ദേഹിനം ||3.40 ||

തസ്മാത്ത്വമിന്ദ്രിയാൺയാദൗ നിയമ്യ ഭരതർഷഭ |
പാപ്ചാനം പ്രജഹി ഹ്യേനം ഇണാനവിഇണാനനാശനം ||3.41 ||

ഇന്ദ്രിയാണി പരാൺയാഹുരിന്ദ്രിയേഭ്യഃ പരം മനഃ |
മനസസ്തു പരാ ബുദ്ധിർയോ ബുദ്ധോഃ പരതസ്തു സഃ ||3.42 ||

ഏവം ബുദ്ധോഃ പരം ബുദ്ധ്യാ സംസ്കൃത്യാത്മാനമാത്മാനാ |
ജഹി ശത്രും മഹാബാഹോ കാമരൂപം ദുരാസദം ||3.43 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീതാസുപനിഷത്സു ബ്രഹ്മവിദ്യായാം യോഗശാസ്ത്രേ
ശ്രീകൃഷ്ണാർജുനസംവാദേ കർമയോഗോ നാമ തൃതീയോദ്യായഃ ||